

ด่วนที่สุด

ที่ พณ 0403/3/23

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถนนนนทบุรี 1

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

3/ สิงหาคม 2552

เรื่อง การจำหน่ายสินค้าเกษตรโดยใช้กลไกตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2552 และ 11 สิงหาคม 2552

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. สำเนามติคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ วันที่ 17 และ 29 กรกฎาคม 2552
 2. สรุปผลการประมูลแบบเสนอส่วนต่างราคา (Basis) ครั้งที่ 2/2552 วันที่ 26 สิงหาคม 2552
 3. ข้อมูลผลพิจารณาส่วนต่างราคา (Basis)

1. ข้อเสนอ

กระทรวงพาณิชย์ ขอนำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบผลการเปิดประมูลข้าวสารแบบเสนอส่วนต่างราคา (Basis) ครั้งที่ 2/2552 เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2552 แบ่งเป็นข้าวสารหอมมะลิ 100 % ชั้น 2 ปริมาณ 100,106.583 ตัน และข้าวขาว 5% ปริมาณ 463,127.628 ตัน โดยมีผู้ยื่นซองประมูล 47 ราย ข้าวหอมมะลิ 100 % ชั้น 2 เสนอส่วนต่างราคาสูงสุด +0.35 ถึงต่ำสุด -11.00 บาท/กก. จากราคาซื้อขายล่วงหน้า และข้าวขาว 5% เสนอส่วนต่างราคาสูงสุด +0.50 ถึงต่ำสุด -5.00 บาท/กก. จากราคาซื้อขายล่วงหน้า ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาขยายข้าวสาร ได้มีมติเห็นชอบให้ อคส. และ อ.ค.ก. จำหน่ายข้าวสารหอมมะลิ 100 % ชั้น 2 ปริมาณ 90,686.954 ตัน ที่มีการเสนอส่วนต่างราคาสูงสุด +0.35 ถึงต่ำสุด -2.50 บาท/กก. จากราคาซื้อขายล่วงหน้า และข้าวขาว 5% ปริมาณ 174,218.702 ตัน ที่มีการเสนอส่วนต่างราคา สูงสุด +0.50 ถึงต่ำสุด -0.50 บาท/กก. จากราคาซื้อขายล่วงหน้า ซึ่งเป็นการเสนอส่วนต่างราคาที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม โดยให้ อคส. และผู้ชนะประมูลเข้าทำการซื้อขายล่วงหน้าในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (AFET) ตามเงื่อนไขที่กำหนด

2. ข้อเท็จจริง

2.1 คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ (กขช.) ได้มีมติเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2552 และวันที่ 29 กรกฎาคม 2552 เห็นชอบให้องค์การคลังสินค้ากันข้าวหอมมะลิ 100 % ชั้น 2 จำนวน 300,000 ตัน ตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2551/52 และข้าวขาว 5 % จำนวน 463,920 ตัน โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี 2551 รวมปริมาณทั้งสิ้น 763,920 ตัน มาประมูลจำหน่ายโดยอิงกลไกตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า ด้วยวิธีการประมูลข้าวสารแบบเสนอส่วนต่างราคา (Basis) ที่ผู้ประมูลยินดีจ่ายกับราคาในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ให้เสร็จสิ้นครั้งเดียว และให้ทยอยรับมอบ

2.2 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2552 รับทราบผลการประมูลแบบเสนอส่วนต่างราคา (Basis) ครั้งที่ 1/2552 (6 สิงหาคม 2552) ข้าวสารหอมมะลิ 100 % ชั้น 2 จำนวน 199,856.006 ตัน ส่วนต่างราคาระหว่าง +1.50 ถึง -2.00 บาท/กก. จากราคาซื้อขายล่วงหน้า และเห็นชอบให้กระทรวงพาณิชย์ ระบายจำหน่ายสินค้าเกษตรในสต็อกของรัฐบาลโดยใช้กลไกตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า สามารถดำเนินการประมูล จำหน่าย และซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ตามหลักเกณฑ์เงื่อนไข เพื่อให้ เกิดผลในทางปฏิบัติ และรายงานให้คณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทราบ โดยให้กระทรวงพาณิชย์ จัดทำข้อมูลต้นทุน ภาระขาดทุนหรือกำไร และภาระที่รัฐต้องรับผิดชอบในแต่ละครั้งและยอดสะสม อันเนื่องมาจากการจำหน่ายสินค้าข้าวโดยใช้กลไก AFET

3. การดำเนินการ

3.1 อคส. ได้ขายข้าวสารหอมมะลิ 100 % ชั้น 2 ปริมาณ 199,856.006 ตัน (จากการประมูลครั้งที่ 1/2552) ในตลาด AFET ตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยขายข้อตกลงล่วงหน้า ส่งมอบเดือน กันยายน 2552 จำนวน 3,800 ข้อตกลง เป็นปริมาณข้าว 57,232 ตัน ในราคาเฉลี่ย 29.45 บาท/กก. สำหรับการส่งมอบเดือนตุลาคม และพฤศจิกายน 2552 อคส. ทอยขายข้อตกลงอย่างต่อเนื่อง

3.2 อคส. ได้เปิดประมูลข้าวสารแบบเสนอส่วนต่างราคา (Basis) ครั้งที่ 2/2552 เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2552 ปริมาณ 563,234.210 ตัน มีผู้ยื่นซองจำนวน 47 ราย ซึ่งปรากฏผลการประมูล ดังนี้

(1) ข้าวสารหอมมะลิ 100% ชั้น 2 โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2551/52 ปริมาณ 100,106.583 ตัน (จำนวน 60 ส่วน) เสนอส่วนต่างราคาสูงสุด +0.35 ถึง ต่ำสุด -11.00 บาท/กก. จากราคาซื้อขายล่วงหน้า

(2) ข้าวขาว 5 % โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปี 2551 ปริมาณ 463,127.628 ตัน (จำนวน 267 ส่วน) เสนอส่วนต่างราคาสูงสุด +0.50 ถึง ต่ำสุด -5.00 บาท/กก. จากราคาซื้อขายล่วงหน้า

3.3 คณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวสารเห็นชอบให้ อคส. และ อ.ต.ก. จำหน่ายข้าวสาร ที่มีการเสนอส่วนต่างราคาที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม ดังนี้

(1) ข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2 ปริมาณรวม 90,686.954 ตัน ส่วนต่างราคาสูงสุด +0.35 ถึง ต่ำสุด -2.50 บาท/กก. จากราคาซื้อขายล่วงหน้า สำหรับการส่งมอบเดือนตุลาคม และพฤศจิกายน 2552

(2) ข้าวขาว 5% ปริมาณรวม 174,218.702 ตัน ส่วนต่างราคาสูงสุด +0.50 ถึง ต่ำสุด -0.50 บาท/กก. จากราคาซื้อขายล่วงหน้า สำหรับการส่งมอบเดือนตุลาคม พฤศจิกายน และธันวาคม 2552

(3) ข้าวสารส่วนที่เหลือ เป็นข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2 จำนวน 9,419.629 ตัน และข้าวขาว 5% จำนวน 288,908.926 ตัน ให้ อคส. เปิดประมูลใหม่ โดยให้ออกประกาศในวันจันทร์ที่ 31 สิงหาคม 2552 และ เปิดประมูลในวันจันทร์ที่ 7 กันยายน 2552 ณ กระทรวงพาณิชย์

3.4 คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ในคราวประชุมเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2552 ได้รับทราบ ผลการระบายจำหน่ายข้าวสารในสต็อกของรัฐบาลโดยใช้กลไกตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า ด้วยวิธีการประมูลแบบ เสนอส่วนต่างราคา ดังนี้

ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2552 ข้าวสารหอมมะลิ 100 % ชั้น 2 ปริมาณ 199,856.006 ตัน ส่วนต่างราคาระหว่าง +1.50 ถึง -2.00 บาท/กก. จากระราคารซื้อขายล่วงหน้า

ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2552 ข้าวสารหอมมะลิ 100 % ชั้น 2 ปริมาณ 90,686.954 ตัน ส่วนต่างราคาระหว่าง +0.35 ถึง -2.50 บาท/กก. จากระราคารซื้อขายล่วงหน้าและข้าวขาว 5 % ปริมาณ 174,218.702 ตัน ส่วนต่างราคาระหว่าง +0.50 ถึง -0.50 บาท/กก. จากระราคารซื้อขายล่วงหน้า

ผลการประมูลจำหน่ายข้าวสาร รวม 2 ครั้ง เป็นข้าวสารหอมมะลิ 100 % ชั้น 2 ปริมาณ รวม 290,542.96 ตัน และข้าวขาว 5 % ปริมาณ 174,218.702 ตัน ซึ่ง อคส. และผู้ชนะประมูลจะต้องเข้าทำการซื้อขายล่วงหน้าใน AFET ตามเงื่อนไขที่กำหนด

4. ข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอส่วนต่างราคา

ข้อมูลเกี่ยวกับการจำหน่ายข้าวสารในสต็อกของรัฐบาลโดยใช้กลไกตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า ด้วยวิธีการประมูลแบบเสนอส่วนต่างราคา (Basis) ที่ผ่านมา (6 สิงหาคม 2552 และ 26 สิงหาคม 2552)

4.1 เหตุผลความจำเป็นในการระบายข้าวสารและเกณฑ์การพิจารณาส่วนต่างราคา

เนื่องจากสถานการณ์ในช่วงนี้ (สิงหาคม - ตุลาคม 2552) ตลาดมีความต้องการข้าว ในปริมาณสูง ขณะที่ข้าวส่วนใหญ่อยู่ในสต็อกของรัฐบาล การเร่งระบายในช่วงเวลานี้ ก่อนที่ข้าวหน้าปีฤดูกาลใหม่ จะเริ่มออกสู่ตลาดในเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2552 จะทำให้รัฐมีโอกาสขายข้าวได้ในราคาที่ดี และไม่ส่งผลกระทบต่อราคาข้าวในช่วงปลายปีที่มีปริมาณผลิออกสู่ตลาดมาก การจำหน่ายโดยใช้กลไกตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า เป็นการซื้อขายโดยเปิดเผย โปร่งใส เป็นธรรม และมีผู้ซื้อผู้ขายมากมาย ทั้งนี้ การพิจารณาส่วนต่างราคาข้าวสารได้คำนึงถึงราคาที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม โดยพิจารณาจากสถานการณ์ข้าว ในปัจจุบัน ภาวะการตลาด แนวโน้มราคาส่งออกทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปริมาณข้าวในสต็อกของรัฐบาล ภาวะการแข่งขันในการประมูลข้าวแต่ละส่วน และปริมาณความต้องการข้าวที่สะท้อนมาจากการเข้าร่วมประมูลในแต่ละครั้ง เช่น การประมูลเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2552 กระทรวงพาณิชย์ โดย อคส. เปิดประมูลขายข้าวสาร จำนวน 563,234.210 ตัน ปรากฏว่ามีผู้สนใจเสนอซื้อ (47 ราย) จำนวน 3,725,173.584 ตัน ซึ่งเป็นปริมาณความต้องการที่สูงกว่าปริมาณข้าวที่มีอยู่จริงถึง 6 - 7 เท่า เป็นต้น

4.2 ภาระต้นทุน

(1) ข้าวสารหอมมะลิ 100 % ชั้น 2 โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2551/52 ต้นทุนเนื้อข้าวรวมค่าใช้จ่าย ณ เดือนสิงหาคม 2552 ตันละ 29,958.17 บาท หรือ 29.96 บาท/กก.

(2) ข้าวขาว 5 % โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2551 ต้นทุนเนื้อข้าวรวมค่าใช้จ่าย ณ เดือนสิงหาคม 2552 ตันละ 26,675.00 บาท หรือ 26.68 บาท/กก.

4.3 ภาระที่รัฐต้องรับผิดชอบ

คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2552 ดังนี้

(1) อนุมัติให้องค์การคลังสินค้า (อคส.) นำเงินค่าข้าวสาร โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2551/52 ที่ระบายจำหน่ายได้ ซึ่งต้องคืนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

จำนวน 425 ล้านบาท มาเป็นทุนหมุนเวียนเพื่อให้ อคส. ใช้เป็นหลักประกันการซื้อขายล่วงหน้าใน AFET เพื่อป้องกันการบิดพลิ้วสัญญาของผู้ซื้อและผู้ขาย ประมาณข้าวสารโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2551/52 จำนวน 763,920 ตัน แยกเป็น ข้าวหอมมะลิ 100% ชั้น 2 ปริมาณ 300,000 ตัน และข้าวขาว 5% ปริมาณ 463,920 ตัน ทั้งนี้ เมื่อหมดภาระผูกพันแล้ว หากเงินที่ได้รับคืนเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามเกณฑ์การวางหลักประกันซื้อขายของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าให้นำไปคำนวณเป็นรายได้หรือภาระขาดทุนตามโครงการ ฯ ต่อไป

(2) อนุมัติงบกลางเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น วงเงินจ่ายขาดจำนวน 24.64 ล้านบาท ให้ อคส. เพื่อเป็นค่าตอบแทนนายหน้าซื้อขายล่วงหน้า และค่าจ้างผู้จัดการการซื้อขายล่วงหน้า

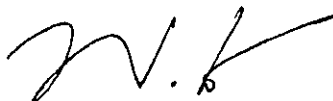
ทั้งนี้ การซื้อขายตกลงใน AFET กำหนดส่งมอบเดือนกันยายน ตุลาคม พฤศจิกายน ธันวาคม 2552 ซึ่ง อคส. อยู่ระหว่างดำเนินการตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนด จึงยังไม่สามารถคำนวณภาระขาดทุนหรือกำไรได้ อย่างไรก็ตาม หากการซื้อขายข้าวสารที่ผ่านกลไก AFET มีผลกำไรให้ส่งเงินคืนโครงการฯ และหากมีภาระขาดทุนให้ขอชดเชยจากโครงการฯ ต่อไป

5. ความเห็น

กระทรวงพาณิชย์ ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2552 กรณีการระบายจำหน่ายสินค้าเกษตรในสต็อกของรัฐบาลโดยใช้กลไกตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า สามารถดำเนินการ ประมูล จำหน่าย และซื้อขายในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ตามหลักเกณฑ์เงื่อนไข เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบผลการประมูลข้าวสารแบบเสนอส่วนต่างราคา ครั้งที่ 2/2552 ตามข้อเสนอม 1 รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอส่วนต่างราคา ตามข้อ 4

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไปด้วย จะขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรทิวา นาคาศัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

โทร. 02-5475420

โทรสาร 02-5475415